Dosarul nr. 2i-48-1/18

H O T Ă R Î R E
în numele legii

04 noiembrie 2024 *****

Judecătoria Chișinău (sediul central)
Instanţa de insolvabilitate compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Arhip Alexandru
grefier Aculov Vladlena

a examinat în ședință publică cererea depusă de către director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Petru Griciuc împotriva lui ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății cu răspundere limitată „MARATON GRUP”,

a c o n s t a t a t :

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul central) se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința societății cu răspundere limitată „MARATON GRUP” (în continuare – S.R.L. „MARATON GRUP”), în procedura falimentului.

La data de 26 martie 2024, directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Petru Griciuc a depus în adresa instanței de insolvabilitate cererea prin care a solicitat: atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al S.R.L. „MARATON GRUP” în persoana administratorului statutar *****; încasarea de la ***** în contul masei debitoare a S.R.L. „MARATON GRUP” creanța validată a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 4 449 589 lei, inclusiv 3 815 127 lei, creanța chirografară de rangul III și 634 462 lei, creanța chirografară de rangul VI.

În motivarea cererii a menționat faptul că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2014, s-a constat insolvabilitatea și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de S.R.L. „MARATON GRUP”.

Astfel, Serviciul Fiscal de Stat în cadrul procesului de insolvabilitate, a fost recunoscut ca creditor chirografar al debitorului cu creanța validată în suma totală de 4 449 589 lei, inclusiv:

- creanțe chirografare de rangul III (plăţi de bază) - 3 815 127 lei;
- creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) - 634 462 lei.

Notează că, obligațiile fiscale menționate s-au format în baza deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 151/2/7 din 02.02.2015, obligaţii care nu au fost onorate de către debitor.

Susține că, S.R.L. „MARATON GRUP” nu dispune de bunuri nu deține alte mijloace bănești ce ar putea fi îndreptate în vederea stingerii integrale a creanțelor creditorilor. Prin urmare, unica modalitate de stingere a creanțelor Serviciului Fiscal de Stat validate împotriva patrimoniului societății debitoare este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, prin prisma art. 247-248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Din informațiile generate de Sistemul Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, din data de 15 iunie 2011, administrator și contabil al S.R.L. „MARATON GRUP” este *****.

Apreciază că ***** este pasibil atragerii la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, or, prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr. 151/2/7 din 02.02.2015, s-a dispus spre încasare în Bugetul Public Național suma de 5 699 447 lei, inclusiv: plăți de bază-3 815 127 lei; penalități - 634 462 lei; amenzi - 1 249 858 lei.

Astfel, prin nerespectarea acestor norme imperative ale legislației se confirmă caracterul ilicit al acțiunilor membrilor organelor de conducere al S.R.L. „MARATON GRUP”, în persoana administratorului *****, fapt ce generează temei de atragere la răspundere subsidiară.

Mai invocă faptul că, la caz sunt întrunite cumulativ condițiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului S.R.L. „MARATON GRUP”, întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu. Iar prezența măcar a unui singur indice din temeiurile independente de tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului în sensul Legii insolvabilității, constituie un temei suficient pentru angajarea răspunderii subsidiare față de creditorii debitorului.

În drept invocă prevederile art. 2, 4, 5, 27, 247-249 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, art. 6, 7, 85 alin. (1) lit. i), 166, 167, 174 din Codul de procedură civilă.

Având în vedere circumstanțele de fapt și de drept menționate, solicită atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere a S.R.L. „MARATON GRUP”, în persoana lui ***** și încasarea din contul acestuia în contul masei debitoare a S.R.L. „MARATON GRUP” a sumei de 4 449 589 lei.

În ședința de judecată, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Sandu Iaconi a solicitat admiterea cererii pe motivele de fapt și de drept invocate în aceasta.

În ședința de judecată, lichidatorul S.R.L. „MARATON GRUP”, Gherman Andrei și pârâtul ***** fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței motivele neprezentării.

Audiind explicațiile participantului la proces, examinând actele cauzei, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că, cererea depusă de directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu împotriva lui ** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății cu răspundere limitată „MARATON GRUP” este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele motive.***

Instanța de insolvabilitate a constatat și din actele cauzei rezultă că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2014, s-a constatat insolvabilitatea S.R.L. „MARATON GRUP” și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului. S-a desemnat în calitate de lichidator al S.R.L. „MARATON GRUP” – administratorul autorizat Gherman Andrei.

Invocând lipsa masei debitoare necesare stingerii creanțelor fiscale validate împotriva patrimoniului debitorului, la data de 26 martie 2024 directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu a depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul central) cerere împotriva lui ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale S.R.L. „MARATON GRUP”, în persoana administratorului statutar - *****, cu încasarea din contul acestuia în beneficiul masei debitoare a S.R.L. „MARATON GRUP” a creanței validate a Serviciului Fiscal de Stat în mărime totale de 4 449 589 lei.

Cu referire la fondul cauzei, instanța stabileşte următoarele.

După cum rezultă din înscrisurile anexate la materialele cauzei, Serviciul Fiscal de Stat are calitatea de creditor al S.R.L. „ MARATON GRUP”, fiind inclus în tabelul definitiv al creanțelor, cu creanța chirografară de rangul III în cuantum de 3 815 127 lei și creanța chirografară de rangul VI în cuantum de 634 462 (f. d. 9).

Prin urmare, prin prisma art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul are un interes legitim de a depune prezenta cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară, interes ce se exprimă prin speranța de a-și stinge creanțele deținute în raport cu societatea debitoare.

Referitor la calitatea pârâtului de subiect al raportului juridic litigios, din cererea depusă de către directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat rezultă că, acesta a identificat pe ***** în calitate de persoană în raport cu care urmează să fie antrenată răspunderea subsidiară pentru creanțele fiscale neacoperite de masa debitoare a societății insolvabile.

Potrivit Informației despre contribuabil prezentată, generată de funcționarul fiscal la data 11 decembrie 2023, ***** a deținut funcția de director al S.R.L. „MARATON GRUP” din 15 iunie 2011 și funcția de contabil a societății debitoare (perioada nu este indicată).

Conform art. 247 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

În baza materialelor cauzei instanța va reține ca fiind justificată calitatea de pârât a lui ***** în speță, întrucât, la data adoptării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2014, prin care s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului față de S.R.L. „MARATON GRUP”, aceasta era înregistrată în

calitate de administrator al debitorului. Circumstanțele stabilite rezultă în mod indubitabil și din extrasul de stat al persoanelor juridice nr. 25973 din 20 octombrie 2014.

Cu referire nemijlocită la motivele de fapt şi temeiurile de drept invocate de către directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Petru Griciuc în susținerea acțiunii, se menționează următoarele.

Conform art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14;

i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului reprezintă o formă specială a răspunderii delictuale civile, care poate fi angajată față de anumite persoane în rezultatul încălcării unor obligații legale cu caracter patrimonial, prin obligarea acestora la suportarea datoriilor persoanei insolvabile.

Conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Reieșind din sensul normelor legale precitate se denotă că, legislația civilă statuează vizavi de apariția obligației de reparare a prejudiciilor cauzate urmare a unei fapte ilicite. Norma generală în baza căreia se realizează acest fapt este cuprinsă în art. 1398 din Codul civil și impune întrunirea următoarelor elemente ale delictului civil: existența prejudiciului, a faptei ilicite, a legăturii cauzale dintre prejudiciul invocat și fapta ilicită, vinovăția.

În materia prejudiciului, deponentul cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a invocat existența acestuia ca fiind format din suma totală de 4 449 589 lei, care reprezintă creanțele Serviciului Fiscal de Stat, validate în cadrul procesului de insolvabilitate al

S.R.L. „MARATON GRUP”, ce nu pot fi acoperite din masa debitoare. Mărimea creanțelor fiscale validate împotriva patrimoniului societății debitoare a fost probată de către deponentul acțiunii prin tabelul definitiv al creanțelor la situația din 05 martie 2015.

În materia faptelor ilicite ca temei de atragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului, prin cererea depusă Serviciul Fiscal de Stat a invocat întrunirea circumstanțelor prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, adică: ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire. Reclamantul a reținut, în calitate de circumstanțe de fapt care denotă săvârșirea faptei ilicite imputate de către pârât, constatările expuse în decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 151/2/7 din 02 februarie 2015.

Cu referire la temeiul juridic de atragere la răspundere subsidiară a pârâtului, instanța notează că, acesta stabilește posibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății debitoare, precum și a oricărei alte persoane, care i-au cauzat insolvabilitatea, prin cel puțin una din următoarele acțiuni alternative:

1. ținerea unei contabilități fictive;
2. ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii;
3. contribuirea la dispariția documentelor contabile;
4. contribuirea la dispariția documentelor de constituire.

Prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, pot fi înțelese acele acțiuni care încalcă reglementările contabile în vigoare – reglementări care conțin dispoziții exprese în privința cerințelor unice și a mecanismului de reglementare a contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

Instanța atestă că, organul fiscal a emis decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 151/2/7 din 02 februarie 2015, prin care contribuabilului i-au fost calculate majorări de întârziere, i-au fost aplicate sancțiuni pecuniare și a fost obligat să achite plăți de bază datorate bugetului public național, după cum urmează:

1. s-a dispus încasarea la buget sumele impozitelor și taxelor calculate în rezultatul controlului în mărime de: 1560172 lei impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător; 2254955 lei taxa pe valoare adăugată;
2. s-a dispus a încasa majorare de întârziere în sumă de: 226405 lei pentru neplata în termen la buget a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător; 408057 lei pentru neplata în termen la buget a TVA;
3. s-a dispus aplicarea pentru încălcările legislației, amenda în sumă de: 10000 lei pentru neprezentarea la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală, a informațiilor și documentelor asupra problemelor care apar în timpul controlului; 50000 lei pentru lipsa totală a documentelor de evidență contabilă pentru perioada anilor 2011-2014; 7000 lei pentru întocmirea neconformă a declarațiilor privind TVA pentru perioada fiscală L/08/2012-L/06/2014 și pentru perioada

fiscală L/04/2012-L/07/2012, care conțin informație neautentică și a declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală A/2012, A/2013; 468052 lei pentru diminuarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător; 676487 lei pentru diminuarea taxei pe valoarea adăugată; 38319 lei pentru neachitarea în rate a impozitului pe venit provenit din activitatea de întreprinzător pentru anii 2012-2013.

Instanța apreciază că, pentru întrunirea faptei ilicite încadrată în temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 – ca element al răspunderii în modul solicitat, este determinant ca fapta ilicită să fie rezultatul acțiunii pârâtului. Însă, nici prin argumentele expuse în cererea de chemare în judecată, nici pe parcursul examinării cauzei, reclamantul nu a probat că abaterile constatate în rezultatul controlului fiscal din cadrul S.R.L. „MARATON GRUP" au fost admise, realizate de *****. Or, la materialele cauzei lipsește actul de control fiscal care este un document în care se consemnează rezultatele controlului fiscal, în care se descrie obiectiv, clar şi exact încălcarea legislației fiscale, din care poate fi dedusă o eventuală faptă ilicită și subiectul responsabil.

Corespunzător, din decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 151/2/7 din 02 februarie 2015, nu poate fi dedus faptul că debitorul a ținut o contabilitate contrar prevederilor legii, or, neprezentarea de date, informații și documente, necesare organului fiscal asupra problemelor, care apar în timpul controlului, nu poate fi calificată ca o modalitate de ținere a contabilității contrar prevederilor legii. Mai mult ca atât, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat nu a prezentat probe din care s-ar constata faptul că, ***** a fost informat despre obligativitatea prezentării evidenței contabile a întreprinderii sau refuzul neîntemeiat al acestuia de a se conforma cerințelor înaintate.

Totodată, în cererea examinată, reclamantul nu a argumentat existența legăturii cauzale dintre faptele ilicite imputate pârâtului și survenirea incapacității de plată a debitorului, or obligația fiscală stabilită prin decizia nr. 151/2/7 datează cu 02 februarie 2015, iar procesul de insolvabilitate în privința S.R.L. „MARATON GRUP" a fost intentat la 11 decembrie 2014, respectiv obligațiile fiscale nu au determinat incapacitatea de plată a debitorului.

Astfel, prin omisiunile invocate instanța de insolvabilitate nu a determinat existența faptei ilicite, vinovăția lui ***** în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului, precum și legătura cauzală dintre prejudiciul invocat și fapta ilicită pretins a fi comisă de către ultimul în baza temeiului răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale S.R.L. „MARATON GRUP" prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Instanța notează că, existența legăturii cauzale dintre prejudiciu și faptă ilicită invocată este obligatorie, în contextul în care prejudiciul urmează a fi reparat în cazul și în măsura în care se constată consecință directă a faptei ilicite săvârșite de către pârât.

Prin urmare, încălcările constatate în activitatea S.R.L. „MARATON GRUP" nu pot fi reținute ca fapte ilicite săvârșite de către ***** în raport cu debitorul.

În contextul în care lipsește săvârșirea faptei ilicite de către pârât, instanța nu poate stabili o eventuală legătură cauzală cu prejudiciul pretins; precum nici a vinovăției, în condițiile în care vinovăția este un atribut doar al faptei ilicite.

Prin urmare, instanța apreciază cererea depusă de directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Petru Griciuc împotriva lui ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale S.R.L. „MARATON GRUP”, ca fiind neîntemeiată, urmând să o respingă.

În conformitate cu art. 5 și art. 248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, conform prevederilor art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de insolvabilitate,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea depusă de către director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu împotriva lui ***** cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății cu răspundere limitată „MARATON GRUP”, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este definitivă și poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile din data pronunțării, prin intermediul instanței emitente.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Arhip Alexandru